

§116

SN2023/158

Uppföljningsrapport oktober 2023 för socialnämnden**Beslut**

Socialnämnden godkänner uppföljningsrapporten för oktober 2023.

Ärendet

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 11 februari 2016 ska en månadsuppföljnings redovisas per februari, april och oktober. Denna rapport utgör socialförvaltningens del i den kommunövergripande rapporten. Rapporten innehåller en ekonomisk sammanställning och årsprognos.

Förslag till beslut**Socialförvaltningens förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner uppföljningsrapporten för oktober 2023.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Uppföljningsrapport oktober 2023 för socialnämnden
- Uppföljningsrapport socialnämnden oktober 2023

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§87

SN2023/119

Delårsrapport Socialnämnden 2023

Beslut

Socialnämnden godkänner delårsrapporten och överlämnar densamma till kommunstyrelsen.

Ärendet

Socialnämnden har upprättat en delårsrapport för perioden januari till och med augusti 2023.

Socialnämnden prognostiserar att fyra av nämndens fem mål kommer uppnås helt utifrån genomförda och planerade aktiviteter för 2023. Ett av målen prognostiseras till största del uppnås, dock inte fullt ut.

Ekonomiska förutsättningar

Aktuell budget för Socialnämnden efter utökad ram till följd av löneökningar är -209,5 mnkr. Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat på +5,5 mnkr. Överskottet beror främst på mer intäkter genom statsbidrag, retroaktiv betalning samt ett förväntat inflöde av ansökningar som uteblivit. Ett visst överskott i verksamheterna kan härledas till vakanta tjänster som ej har blivit tillsatta till följd av svårigheter att rekrytera. Inom vissa av verksamheterna finns det underskott på grund av ökad vårdtyngd och köpta placeringar. Merkostnad för nya regler för dygnsvilan är även beaktad och påverkar prognosen negativt.

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner delårsrapporten och överlämnar densamma till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport Socialnämnden 2023
- Delårsrapport 2023 Socialnämnden

Skickas till

Kommunstyrelsen
Förvaltningschef
Verksamhetschefer

Paragrafen är justerad

Socialnämnden

Delårsrapport augusti 2023

Socialnämnden

<u>1. SAMMANFATTNING .....</u>	<u>3</u>
<u>2. UPPFÖLJNING AV NÄMNDENS MÅL OCH NYCKELTAL.....</u>	<u>4</u>
2.1 KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL FÖR SOCIALNÄMNDEN	4
2.2 SAMMANSTÄLLNING PROGNOSE FÖR MÅLUPPFYLLELSE	10
2.3 UTREDNINGSUPPDRAG AV KOMMUNFULLMÄKTIGE	11
2.4 NYCKELTAL	12
<u>3. PRESTATIONER .....</u>	<u>13</u>
<u>4. EKONOMI.....</u>	<u>15</u>
4.1 BUDGET OCH BUDGETÄNDRINGAR	15
4.2 RESULTAT OCH PROGNOSE, ÖVERGRIPANDE	15
4.3 RESULTAT OCH PROGNOSE, PER VERKSAMHET	17
4.4 PROGNOSENA UNDER ÅRET, SAMT EVENTUELLA ÅTGÄRDER	20
4.5 INVESTERINGAR	20
<u>5. MEDARBETARE .....</u>	<u>21</u>
5.1 PERSONALSTATISTIK	21
5.2 KOMPETENSFÖRSÖRJNING	21
5.3 MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET	22
5.4 ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA	22
<u>6. ÅRETS VERKSAMHET I ÖVRIGT .....</u>	<u>24</u>
6.1 BORÅSREGIONENS GEMENSAMMA AVFALLSPLAN	24
6.2 UTREDNINGEN NY ÄLDREOMSORGSLAG MED FÖRORDNING	24
6.3 NY SOCIALTJÄNSTLAG	25
6.4 MILLENNIUM (TIDIGARE FVM)	25
6.5 TILLITSBASERAT ARBETSSÄTT I HEMTJÄNSTEN	25
6.6 FAST OMSORGSKONTAKT INOM HEMTJÄNSTEN	25
6.7 ANDRA HÄNDELSE AV VIKT	26
6.8 VERKSAMHETENS SYSTEMATISKA BRANDSKYDDSARBETE	27
<u>7. INTERNKONTROLL .....</u>	<u>28</u>
<u>8. UPPFÖLJNING UTIFRÅN STYRDOKUMENT.....</u>	<u>31</u>
8.1 KLAGOMÅL OCH SYNPUNKTER	31
8.2 LEX SARAH OCH SOCIALA AVVIKELSER	31
8.3 LEX MARIA	32
8.4 EJ VERKSTÄLLDA BESLUT	32
8.5 SKYLDIGHET ATT BEDRIVA ETT SYSTEMATISKT PATIENTSÄKERHETSARBETE	32
8.6 ANMÄLNINGAR, ÖVERKLAGANDEN OCH TILLSYN	32

9. EGENKONTROLL.....34**10. BARNKONSEKVENSPANALYS .....34****1. Sammanfattning**

Aktuell budget för Socialnämnden efter utökad ram till följd av löneökningar är -209,5 mnkr. Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat på +5,5 mnkr. Överskottet beror främst på mer intäkter genom statsbidrag, retroaktiv betalning samt ett förväntat inflöde av ansökningar som uteblivit. Ett visst överskott i verksamheterna kan härledas till vakanta tjänster som ej har blivit tillsatta till följd av svårigheter att rekrytera. Inom vissa av verksamheterna finns det underskott på grund av ökad vårdtyngd och köpta placeringar. Merkostnad för nya regler för dygnsvilan är även beaktad och påverkar prognosen negativt.

Socialförvaltningen prognostiserar att fyra av nämndens fem mål kommer uppnås utifrån de aktiviteter som förvaltningen har arbetat med hittills samt de aktiviteter som planeras genomföras under resterande del av 2023. Ett mål prognostiseras delvis uppnås.

Beträffande mål 1, som avser att förvaltningarnas och politikernas bemötande gentemot företagarna ska förbättras, har en inventering genomförts i syfte att kartlägga de företag som förvaltningen har kontakt med. Förvaltningen har senare upprättat en enkät, i enlighet med nämndens underliggande och stödjande mål, för att undersöka företagarnas upplevelse av bemötande. Resultatet av enkäten kommer senare att analyseras samt arbetas vidare med.

Mål 2, som avser att Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska öka, har varit en huvudfråga för förvaltningen. Med anledning av det växande antalet äldre, men även kommunens utökade ansvar vad gäller avancerad vård i hemmet, står förvaltningen inför stora utmaningar beträffande rekrytering samt personalförsörjning. Förvaltningen har arbetat med flera nya metoder för att tillskansa sig och behålla sig personal, bland annat genom marknadsföring och samverkan, kompetensbaserad rekrytering, utbildning samt nära ledarskap.

Beträffande mål 3, som avser att genom tillitsfull dialog skapa en hållbar organisation, har workshop utförts vid nämndsammanträde i juni. Resultatet från workshopen ska arbetas in i förvaltningens handlingsplan för det fortsatta arbetet. Förvaltningen har även arbetat vidare med föregående års insatser kring tillitsfull dialog och under våren anordnat gemensamma träffar för samtliga medarbetare inom Socialförvaltningen.

Mål 4 rör att Krafthuset ska utvecklas och vara mer tillgänglig med utökade öppettider och erbjuda mer aktiviteter för barn och ungdomar. Förvaltningen har anordnat tio nya aktiviteter utanför tätorten. Förvaltningen har även sett över behovet av utökade öppettider genom enkätundersökning, och kommer under hösten arbeta vidare med frågan utifrån resultatet.

Beträffande mål 5, som avser att energianvändningen ska minska, ingår förvaltningen i en upphandling gällande digitala hjälpmedel som förväntas minska transporter för personal. Upphandlingen förväntas vara färdig under hösten.

Socialförvaltningen har vidare arbetat med de utredningsuppdrag som kommunfullmäktige tilldelat Socialnämnden. Uppdraget att starta upp verksamhet med två fältassistenter, är genomfört i sin helhet med start september. Uppdraget att utreda förutsättningarna för att inrätta ett hemtjänstkontor i Töllsjö planeras påbörjas under hösten.

2. Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal

2.1 Kommunfullmäktiges mål för Socialnämnden

Företagande

Mål 1	Förvaltningarnas och politikernas bemötande gentemot företagarna ska förbättras		
Socialnämndens underliggande och stödjande mål	Utfall delår 2023	Mål 2023	
Enkät	1	1	
Insatser			
För att nå målet har Socialförvaltningen arbetat med följande insatser:			
1. Genomföra inventering av samtliga företag som förvaltningen har haft kontakt med år 2022			
2. Genomföra enkätundersökning			
Prognos för måluppfyllelse			
Målet kommer att uppnås.			
Uppföljning, utvärdering och analys			
1. Socialförvaltningen har inventerat samtliga företag som förvaltningen har haft kontakt med under föregående år, vilket uppgick till 268 stycken. Det måste dock beaktas att Socialförvaltningen inte har haft kontakt med samtliga företag. Till exempel görs beställningar via digitala formulär, vilket inte kräver någon kontakt via mail, telefon eller fysiska möten. Förvaltningen har därför gjort ett urval där samtliga omsorgsföretag samt lokala företag har valts ut för att delta i undersökningen om deras uppfattning av förvaltningens bemötande. Att dessa företag valts ut beror på att de utgör den kategori som förvaltningen har mest kontakt och dialog med. Företagen uppgick till 36 stycken.			
2. Socialförvaltningen har upprättat en digital enkät gällande medarbetarnas bemötande gentemot företagen. Enkäten har innehållit ett begränsat antal frågor och genomförts anonymt i syfte att öka svarsfrekvensen. Enkäten har under försommaren skickats ut till de 36 utvalda företagen. Svarsfrekvensen var 33,33 %. Förvaltningen kommer under hösten att analysera resultaten och därifrån arbeta vidare med frågan, vilket rapporteras i årsrapporten.			

Personalförsörjning – Attraktiv arbetsgivare

Mål 2	Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska öka					
	Målet ska mätas genom årlig medarbetarenkät.					
Socialnämndens underliggande och stödjande mål	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall delår 2023	Mål 2023
Hållbart medarbetarengagemang, HME (medarbetarenkäten)	76%	-	77%	⁻¹	79%	80%

¹ Enkät ej genomförd 2022, medarbetarenkäten har historiskt genomförts vartannat år.

Attraktiv arbetsgivare (medarbetarenkäten)	-	-	68%	- ²	68%	Att få fram utgångsläge till 2024.
Sjukfrånvaro totalt SF	10%	10,5%	10,1%	9,7%	9%	10%
Insatser						
För att nå målet har Socialförvaltningen arbetat med följande insatser:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fortsatt arbete med kommunens övergripande intention om tillitsfull dialog och hållbar organisation. Aktiviteter kopplade till insatsen utgör bland annat workshops enligt den förvaltningsövergripande modell som framtagits. Genom workshopen ska förvaltningsledningen upprätta en utvecklingsplan för att arbetas vidare med. 2. Utveckla nya metoder i syfte att öka rekryteringsmöjligheterna och hitta personal. Aktiviteter kopplade till insatsen utgör bland annat samverkan med lärosäten, marknadsföring via exempelvis mässor, samt fortsatt arbete med att differentiera de olika professionerna för att på sikt precisera vilka tjänster som behövs i verksamheterna. 3. Organisera arbetet på ett sätt som förbättrar arbetsmiljön (behålla personal, minska sjukfrånvaro). Aktiviteter kopplade till insatsen utgör bland annat workshops utifrån medarbetarenkäterna, kartläggning av sjukfrånvaro, implementering av 11 timmars dygnsvila samt behovsinventering av verksamheterna utifrån närvarande ledarskap, rätt bemanning samt kompetenshöjning. 4. Skapa ökad delaktighet för medarbetarna. Aktiviteter kopplade till insatsen utgör bland annat undersökning kring hur förvaltningsledningens mötesprotokoll kan göras tillgängliga och kända för samtliga medarbetare. Arbeta för en transparent informations- och beslutskedja från APT till förvaltningsövergripande beslut. 5. Upprätta en kompetensförsörjningsplan. 						
Prognos för måluppfyllelse						
Målet kommer delvis att uppnås.						
Uppföljning, utvärdering och analys						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialförvaltningen har arbetat aktivt kring frågan om tillitsfull dialog och hållbar organisation. Under våren 2023 har förvaltningen genomfört träffar där samtliga medarbetare i organisationen fått möjlighet till dialog tillsammans med förvaltningsledningen. Majoriteten av förvaltningens medarbetare deltog vid träffarna och den återkoppling förvaltningen har fått uppfattas som positiv. Socialförvaltningen har i respektive verksamhetsområdet arbetat med att dels bevara de forum för dialog som redan finns, dels att utveckla dessa utifrån den återkoppling som medarbetarna lämnar. En utvecklingsplan är påbörjad och kommer att fastställas i september. Under resterande del av hösten kommer förvaltningen att arbeta med aktiviteterna. På individnivå följs de olika aktiviteterna upp i röda trådensamtalen. 2. Personalförsörjning har innevarande år varit en mycket aktuell fråga som förvaltningen arbetar aktivt med. Under året har förvaltningen utökat samverkan med HR-avdelningen där möjlighet nu finns till att HR-specialist deltar i ledningsgrupperna. Genom detta har en 						

² Enkät ej genomförd 2022, medarbetarenkäten har historiskt genomförts vartannat år.

ökad förståelse för verksamheternas behov skapats, där stöd i rekrytering är en viktig del. Ambitionen är att detta ska leda till adekvata rekryteringar framgent.

Som en åtgärd för att rekrytera kompetent personal har förvaltningen etablerat kontakt med lärosäten för att på detta sätt skapa ett kontinuerligt inflöde av praktikanter och studenter som senare kan erbjudas tjänst i kommunen efter avslutade studier. Inom IFO har kontakt etablerats med diverse universitet och högskolor, vilket resulterat i att den första VFU-studenten mottas hösten 2023 från Malmö universitet. Från Göteborgs universitet förväntas de första VFU-studenterna mottas våren 2024. Inom Äldreomsorgen och Funktionsnedsättning pågår ett fortsatt samarbete med Vård- och omsorgscollege i syfte att både utbilda och rekrytera personal.

Förvaltningen har vidare arbetat med marknadsföring i syfte att synliggöra Bollebygds kommun som arbetsgivare. Enheterna samarbetar med Bemanningenheten och har på så vis marknadsfört sig på Efter Pluggetmässan, Reshift, Vuxenskolans jobbmässa samt interna rekryteringsmässor. Vidare har Bemanningenheten under våren anlitat företaget GoCare för digital marknadsföring på diverse sociala medier. GoCare har hjälpt förvaltningen att bli mer digitalt synliga vilket medfört spridning till fler målgrupper. Förvaltningen har även fått draghjälp med att sprida information om vård- och omsorgsycket samt vad äldreomsorgen kan erbjuda. Under hösten ska Funktionsnedsättningsverksamheten hålla i en funkisdag tillsammans med bland annat anhörigkonsulenterna där marknadsföring utgör en del av syftet.

Under hösten kommer verksamheterna inom Äldreomsorgen fortsätta arbeta med att precisera de olika professionerna som finns inom verksamhetsområdet. Detta för att ta tillvara kunskapen inom yrkesområdena och säkerställa att insatser delegeras till rätt profession. Samverkan mellan enheter har även stärkts under våren, där bland annat Arbetsmarknadsenheten samverkat med Äldreomsorgen och Funktionsnedsättningsverksamheten vad gäller jobbspår och introduktionsanställningar. Resultatet av detta är bland annat en anställning som startade i maj inom personlig assistans samt en anställning som är planerad till september inom äldreomsorgen. Syftet är att effektivisera vägen till arbete för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, inom kommunens bristyrken.

3. Beträffande frågan kring organisering för förbättrad arbetsmiljö är det för Socialförvaltningen av vikt att varje enhet ska äga sitt eget förbättringsarbete. Enheterna har under senare delen av våren genomfört workshops utifrån medarbetarenkätens resultat. Detta har mynnat ut i handlingsplaner med aktiviteter som i förlängningen ska leda till ökad trivsel och frisknärvaro. Handlingsplanerna kommer under hösten följas upp på enhetsnivå.

Beträffande kartläggning av sjukfrånvaro framgår att den totala sjukfrånvaron för Äldreomsorgen uppgår till 10,9%, jämfört med 11,3% för Funktionsnedsättning samt 9,7% för IFO. Förvaltningen kan utifrån statistiken konstatera att korttidssjukfrånvaron upp till 14 dagar är låg och har minskat något sedan föregående år. Inom Äldreomsorgen uppgår korttidsfrånvaron till 3,5%, jämfört med 2,4 för Funktionsnedsättning samt 2,7% för IFO. Långtidssjukfrånvaron upptar därmed en stor del av den totala sjukfrånvaron. Förvaltningens analys av resultatet är att chefer tillsammans med HR under hösten, men även på sikt, behöver arbeta mer aktivt för att minska långtidssjukfrånvaron.

Den 1 oktober börjar EU:s arbetstidsdirektiv gälla, där huvudregeln utgår från att alla

medarbetare ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Syftet med direktivet är att säkerställa medarbetarnas tid för återhämtning, vilket i förlängningen möjliggör ökad kvalitet och frisknärvaro. Omställningen påverkar Socialförvaltningens verksamheter till stor grad utifrån schemaläggning och budget. Förvaltningen har arbetat aktivt kring frågan. Under våren tillsattes en arbetsgrupp bestående av HR-specialist, enhetschefer samt administratörer, och en styrgrupp bestående av förvaltningsledningen. Arbetsgruppen har genomfört kartläggning av verksamheterna samt upprättat förslag på schematekniska lösningar. Förvaltningens prognos är att direktivet kommer uppfyllas från den 1 oktober.

Socialförvaltningen har behovsinventerat verksamheterna både på enhetsnivå samt verksamhetsnivå. Vissa verksamheter har därutöver haft externt stöd för genomlysning. Utifrån detta har tre huvudsakliga fokusområden identifierats; ledarskap, rätt bemanning samt kompetenshöjning. Beträffande ledarskap har Socialförvaltningen en uttalad målsättning om att ha ett närvarande ledarskap. Det möjliggörs genom att bland annat ha ett rimligt antal medarbetare per chef och ett tydligt formulerat uppdrag. Det nära ledarskapet skapar också förutsättningar för varje chef att få en god kunskap om sin verksamhet för att kunna möta verksamhetens behov och kunna göra adekvata avvägningar beträffande bemanning, kompetenshöjning och kvalitetsutveckling. Detta bidrar till förbättrad arbetsmiljö för både medarbetare och chefer, och i förlängningen till målet om attraktiv arbetsgivare.

Möjligheten att erbjuda medarbetarna utbildning är en viktig fråga för att stärka medarbetarna i deras yrkesroll, och som i förlängningen bidrar till målet om attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen tillvaratar möjligheten till att utbilda personal genom att bevaka och söka statsbidrag. Under 2023 har 15 handledare utbildats enligt Vård- och omsorgscollege mål. Under våren färdigutbildades 3 undersköterskor och 1 specialistundersköterska för demens genom statsbidrag. För närvarande utbildar sig 3 medarbetare till undersköterskor och förväntas vara färdiga våren 2024. Förvaltningen har även anordnat workshops kring mer avancerade arbetsmoment i syfte att kompetensutveckla medarbetarna.

4. Utifrån resultaten i medarbetarenkäterna och dialogerna på APT framgår att förvaltningsledningen behöver arbeta med att öka transparensen genom tydligare kommunikation och ökad närvaro i verksamheterna. Förvaltningsledningen har tagit till sig av detta och arbetar med aktiviteter för att öka närvaro och transparens. Förvaltningen kommer under hösten 2023 att publicera samtliga protokoll från förvaltningens ledningsgrupp i syfte att alla medarbetare ska kunna ta del av och få en ökad insyn i beslutsprocesserna. På enhets- och verksamhetsnivå har förtydligande arbetssätt införts för att säkerställa att information och beslut når ut till berörda medarbetare. Verksamheterna har även arbetat för att öka chefernas närvaro i arbetsgrupperna i syfte att skapa möjlighet till dialog.
5. Valfärdens kompetensförsörjning är en av de viktigaste frågorna för kommunerna. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har därför presenterat nio strategier för kompetensförsörjning. KLG har utifrån de nio övergripande strategierna identifierat fyra fokusområden som kommunen behöver arbeta med; Örebromodellen, utveckla Röda tråden samt, utveckla arbetsmiljöutbildning, utveckla strategier för digitalisering. Socialförvaltningen arbetar tillsammans med HR utifrån dessa fokusområden.

Förvaltningen har hittills påbörjat arbetet med upprättande av en kompetensförsörjningsplan. I denna ingår mål från Vård- och omsorgscollege, så som arbetsinnehåll för undersköterskor, specialistundersköterskor och vårdbiträden. Vidare ingår karriärmöjligheter och samordning av utbildningsinsatser inom vård och omsorg, så som vidareutbildning eller workshops inom palliativ vård, vitala parametrar och demensvård. Upprättande av kompetensförsörjningsplanen utgör en process som kräver samarbete mellan både verksamheterna, HR, lön och fackliga parter. För att kompetensförsörjningsplanen ska få genomslag krävs således både tid och resurser, varpå förvaltningen estimerar att den ej kommer vara färdig under 2023.

Trygghet, uppväxt och åldrande

Mål 3	Genom tillitsfull dialog vill vi skapa en hållbar organisation			
	Varje nämnd/styrelse ska hålla workshop kring (tillitsbaserad) hållbar organisation			
Socialnämndens underliggande och stödjande mål				
Insatser				
För att nå målet har Socialförvaltningen arbetat med följande insatser:				
1. Definiera begreppet tillit				
2. Fortsatt arbete med tillitsbaserad styrning				
Prognos för måluppfyllelse				
Målet kommer att uppnås.				
Uppföljning, utvärdering och analys				
1. Vid nämndens sammanträde i juni hölls en workshop kring tillitsbaserat arbete. Resultatet från denna workshop ska arbetas in i förvaltningens handlingsplan för det fortsatta arbetet. Handlingsplan tas fram under augusti-september.				
2. Socialförvaltningen har under våren hållit fem träffar för samtliga medarbetare inom Socialförvaltningen. Medarbetare från Socialförvaltningens olika områden har blandats för att ta del av resultatet från övningarna som varje arbetsplats gjorde under hösten 2022. Utöver detta har medarbetarna vid träffarna fått framföra förslag på aktiviteter för att öka tilliten inom Socialförvaltningen. Resultatet av sammanställningen och inspelen från medarbetarna kommer mynna ut i en handlingsplan som Socialförvaltningen ska arbeta vidare med.				

Fritid

Mål 4	Krafthuset ska utvecklas och vara mer tillgänglig med utökade öppettider och erbjuda mer aktiviteter för barn och ungdomar			
Socialnämndens underliggande och stödjande mål	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall delår 2023	Mål 2023
Antalet nya aktiviteter skapade utanför tätorten	0	2	10	10
Insatser				
För att nå målet har Socialförvaltningen arbetat med följande insatser:				
1. Arbeta för att bedriva delar av verksamhet utanför tätorten				

2. Undersöka behov av ökade öppettider
Prognos för måluppfyllelse
Målet kommer att uppnås.
Uppföljning, utvärdering och analys
<p>1. Under 2023 har Resursenheten utökat antalet aktiviteter utanför tätorten. Tillsammans med ferieungdomar har enheten gjort aktivitetssatsningar i Töllsjö och Olsfors där bland annat badminton, fotboll, kubb, ansiktsmålning och lek med vattenballonger har anordnats för yngre barn i åldrarna 8-13 år. Enheten har anordnat aktiviteter i Buaskogen där 15-20 personer deltog. Vidare har enheten samordnat aktiviteter utanför kommunen, så som Skara sommarland, Liseberg, Gokart och resa till Varberg där ungdomar från olika delar av kommunen deltagit.</p> <p>Förvaltningen kommer fortsätta arbeta för att utöka aktiviteterna utanför tätorten. Inför verksamhetsåret 2023 fattades beslut om att inrätta två tjänster som förebyggare, vilka organisatoriskt placerades under IFO Resursenheten. IFO har under våren behovsanalyserat innehållet i tjänsterna samt rekryterat två personer som kommer arbeta förebyggande i tät samverkan med skolverksamheterna, med start september 2023. De två förebyggarna kommer inom ramen för sina uppdrag att kartlägga behov och möjligheter till aktiviteter utanför tätorten.</p> <p>2. Socialförvaltningen har under första halvåret 2023 sett en minskning av besökare till ungdomsgården. Socialförvaltningen har samverkat med Utbildningsförvaltningen för att undersöka behovet av utökade öppettider. En enkät har tagits fram, där 186 elever i årskurs 7-9 besvarade frågorna. Utifrån enkätsvaren kan Socialförvaltningen konstatera att det minskade antalet besökare beror på faktorer så som svårigheter att ta sig till och från ungdomsgården, att miljön utanför upplevs som otrygg och att det sociala samspelet mellan ungdomarna har upplevts som otillfredsställande. Utöver detta krockar öppettiderna med ungdomarnas andra aktiviteter. Att utöka öppettiderna synes ej vara aktuellt i dagsläget. Verksamheten ser dock över hur öppettiderna kan förläggas för att öka tillgänglighet för ungdomarna. Verksamheten ser även över nya aktiviteter som kan bedrivas i och utanför Krafthuset i syfte att nå ut till fler barn och ungdomar. Detta kommer förvaltningen arbeta vidare med under hösten.</p>

Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö

Mål 5	Energianvändningen ska minska			
	Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar.			
Mätmetod	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos/utfall 2023	Mål 2023
Antal digitala hjälpmedel som är införda och som lett till minskade transporter.	1	0	1	1
Insatser				
För att nå målet har Socialförvaltningen arbetat med följande insatser:				
1. Undersöka om exempelvis transporter kan ersättas genom digitala hjälpmedel.				
Prognos för måluppfyllelse				
Målet kommer att uppnås.				
Uppföljning, utvärdering och analys				

1. Socialförvaltningen ingår i Västra Götalands och Västra Götalandsregionens samverkansavtal gällande digitala hjälpmedel. Under 2023 pågår en hjälpmedelsupphandling där Socialförvaltningen bland annat gjort efterfrågan om två läkemedelsrobotar. Läkemedelsrobotar är ett hjälpmedel för läkemedelsgivning som bistår hemsjukvårdens patienter med att få sina mediciner doserade vid rätt tidpunkter. Detta minskar antalet fysiska besök, och således även transporter, för hemtjänstens personal som vanligtvis ger medicin fysiskt på delegering. Socialförvaltningen har i dagsläget en läkemedelsrobot som kan ge patienten medicin vid 28 tillfällen, vilket medför en markant minskning av transporter. De mer moderna läkemedelsrobotarna kan antas vara än mer effektiva. I dagsläget beräknas upphandlingen vara färdig under hösten 2023, varefter förvaltningen kan börja nyttja de nya läkemedelsrobotarna.

Socialförvaltningen har sedan tidigare arbetat för fler digitala möten, som ett led i att tillvarata resurser samt minska restid och energianvändning. Socialförvaltningen har i den mån det är möjligt även börjat nyttja digitala möten som ett arbetsredskap vid verkställande av insatser. Bland annat har hemsjukvården ersatt en del av sina hembesök med digitala möten vilket bidrar till bland annat minskade antal transporter.

Förvaltningen kommer under hösten fortsätta arbeta med inventering och kartläggning av verksamheternas övriga behov av digitala hjälpmedel. Förvaltningen ser stora vinster med dessa former av hjälpmedel varför ambition finns att utöka dessa i framtiden, vilket initialt kräver resurser.

2.2 Sammanställning prognos för måluppfyllelse

Tabell 1.

Nr	Mål	Prognosen är att målet kommer att		
		uppnås	delvis uppnås	ej uppnås
Verksamhetsmål:				
1	Förvaltningarnas och politikernas bemötande gentemot företagarna ska förbättras	X		
2	Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras		X	
3	Genom tillitsfull dialog vill vi skapa en hållbar organisation	X		
4	Krafthuset ska utvecklas och vara mer tillgängligt med utökade öppettider och erbjuda mer aktiviteter för barn och ungdomar	X		
5	Energianvändningen ska minska	X		
	Summa	4	1	0

Fyra av nämndens fem mål prognostiseras uppnås utifrån de aktiviteter som förvaltningen har arbetat med hittills samt de aktiviteter som planeras genomföras under resterande del av 2023. Mål nummer två gällande att Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras prognostiseras delvis uppnås. Förvaltningen ser utifrån arbetet som bedrivs kring denna fråga att målet till största del kommer att uppnås. Däremot kommer förvaltningen inte ha färdigställt den kompetensförsörjningsplan som utgjorde en av insatserna i verksamhetsplanen för 2023. Enligt mätetalen skulle nämnden även uppnå ett Hållbart medarbetarengagemang, HME, om 80%, men resultatet från årets medarbetarenkät visar en procent under detta.

2.3 Utredningsuppdrag av kommunfullmäktige

Socialnämnden ska starta upp verksamhet med två fältassistenter så snart som möjligt.

Socialförvaltningen har under våren analyserat behovsbilden av fältassistenter. I enlighet med verksamhetsplanen för 2023 har förvaltningen benämnt dessa tjänster som förebyggare. Förvaltningen har under våren genomfört rekrytering. Tjänsterna är tillsatta från och med september.

Det förebyggande arbetet ligger väl i linje med kommande lagstiftning och ger också förvaltningen möjlighet att utveckla det gemensamma samarbetet med utbildningsförvaltningen då målgruppen som primärt kommer vara aktuell för förebyggarna är barn och ungdomar.

Socialnämnden får i uppdrag utreda förutsättningar för att inrätta ett hemtjänstkontor i Töllsjö. Åtgärden skall syfta till ökad tillgänglighet för kommuninvånarna och förbättrade arbetsvillkor för kommunens medarbetare.

Socialförvaltningen har inte påbörjat utredningsuppdraget ännu till följd av vakanser. Utredning kommer påbörjas under september och redovisas i årsrapporten.

2.4 Nyckeltal

Tabell 2.

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023	Grön	Gul	Röd
Andel utbildade undersköterskor (%) (TV, ÅO)	62%	79%	78%	70%	88%	80–100%	51–79%	0–50%
Andel heltidsanställda i Socialförvaltningen (TV)	87%	91%	93%	89%	87%	90–100%	80–89%	0–79%
Brukarbedömning hemtjänst trygghet (mycket trygg) (%) (KOLADA, ÅO)	53%	54%	-	40%	-	50–100%	40–49%	0–39%
Brukarbedömning hemtjänst – tillräckligt med tid (%) (KOLADA, ÅO)	89%	90%	-	78%	-	75–100%	65–74%	0–64%
Brukarbedömning SÄBO – tillräckligt med tid (%) (KOLADA, ÅO)	79%	82%	-	73%	-	75–100%	65–74%	0–64%
Brukarbedömning hemtjänst – hänsyn till åsikter & önskemål (%) (KOLADA, ÅO)	84%	96%	-	93%	-	90–100%	80–89%	0–79%
Brukarbedömning SÄBO – hänsyn till åsikter & önskemål (%) (KOLADA, ÅO)	92%	81%	-	83%	-	95–100%	70–94%	0–69%
Brukarbedömning DV – känner mig trygg med alla i personalen (%) (KOLADA, FN)	-	-	-	-	-	85–100%	80–84%	0–79%
Brukarbedömning boende totalt – känner mig trygg med alla i personalen (%) (KOLADA, FN)	40%	-	73%	-	-	75–100%	60–74%	0–59%
Brukarbedömning DV – personalen bryr sig om brukaren (%) (KOLADA, FN)	-	-	-	-	-	90–100%	80–89%	0–79%
Brukarbedömning boende totalt – personalen bryr sig om brukaren (%) (KOLADA, FN)	100%	-	91%	-	-	90–100%	80–89%	0–79%
Brukarbedömning boende totalt – brukaren är aldrig rädd för något hemma (%) (KOLADA, FN)	100%	-	82%	-	-	90–100%	80–89%	0–79%
Handläggningstid under 120 dagar, barn och unga	79%	72%	79%	68%	92%	85–100%	75–84%	0–75%
Handläggningstid under 50 dagar, missbruk	80 %	73 %	33 %	40%	85%	80–100%	60–79%	0–59%
Handläggningstid under 30 dagar, försörjningsstöd	72 %	90 %	91 %	97%	98%	85–100%	70–84%	0–69%
Handläggningstid under 90 dagar, funktionsnedsättning	40 %	32 %	3	-		80–100%	60–79%	0–59%
FN: Kostnad per invånare (kr) (siffror från KOLADA)	6338	5963	5502	5868		2248-5237	5238-6964	6965>
Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd (snitt)	65	73	65	51 ⁴		<55	56-65	66>

Uppgifter från KOLADA har ej uppdaterats för 2023 vid tiden för delåret.

³ För få nya ärenden för att redovisa

⁴ Siffran beräknad under december 2022.

3. Prestationer

Äldreomsorgen

Tabell 3.

Insatser ÄO	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Jan-aug 2021
Procentuell beläggning demens, snitt	99%	94%	82%
Procentuell beläggning somatisk, snitt	102%	95%	84%
Procentuell beläggning korttid, snitt	97%	96%	59%
Antal vårdtagare med beslut hemtjänst, snitt	129	119	127

Den procentuella beläggningen på särskilda boendet har gradvis ökat under de senaste åren. Utifrån omvärldsbevakning går att konstatera att Covid 19 inledningsvis medfört att färre brukare ansökt om särskild boende. Detta med anledning av smittorisk samt att boenden stängde ner under perioder. Från år 2022 och fram har trycket på särskilda boenden ökat i takt med att smittorisken minskat. Att det särskilda boendet är fullbelagt ger också konsekvenser för korttidsboendet. I dagsläget upptas majoriteten av korttidsboendets lägenheter av brukare som inväntar ledig plats på särskild boende, vilket förklarar den stigande beläggningen på korttidsboendet.

Antal vårdtagare med beslut om hemtjänst fluktuerar över tid vad gäller antalet brukare samt beviljade biståndstimmar. Kommunen har en åldrande befolkning vilket över tid kommer påverka behov av hemtjänst, men även andra insatser.

Individ- och familjeomsorgen

Tabell 4.

Insatser IFO	Utfall Jan-aug 2023	Utfall Jan-aug 2022	Utfall Jan-aug 2021
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll	36	52	58
Placeringar vuxna institution antal dygn	269	110	15
Placeringar barn och unga, HVB, antal dygn	71 HVB (141 SIS)	74	0
Aktualiseringar	367	300	429
Anmälningar barn och unga	279	171	220
Öppnade utredningar barn och unga	48	63	92

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat, vilket beror på ett reducerat inflöde. Förvaltningen har räknat med en ökning till följd av inflation och rådande omvärldsläge, men detta har uteblivit.

Antalet dygn då vuxna har institutionsplacerats har ökat markant sedan tidigare år. Anledning till detta beror på en placering enligt LVM i början av året som pågått under första halvåret av 2023.

Aktualiseringar och anmälningar har ökat. Dessa styr inte förvaltningen över, då de inkommer utifrån. Det kan eventuellt härröra sig till ökad samverkan med andra professioner där information om vikten av anmälningar har lämnats.

Funktionsnedsättning

Tabell 5.

Budgeterade prestationer för Socialnämnden	Prognos 2023	Differens	Budgetram 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Boende unga/vuxna LSS	27 ⁵	6	21	22	21
Daglig verksamhet	33 ⁶	-5	38	34	32

Gällande bostad med särskild service enligt LSS har behovet av platser ökat gradvis under de senaste åren. I dagsläget är den befintliga gruppboenden fullbelagd. Samtidigt förekommer sju ytterligare beslut som verkställs genom externt köpta platser. Det innebär att förvaltningen saknar sju boendeplatser. I dagsläget befinner sig förvaltningen i planeringsstadiet för byggnation av ny gruppboende som kommer rymma sex lägenheter.

⁵ 20 egna boendeplatser, 7 köpta placeringar

⁶ 29 brukare DV i egen verksamhet, 4 köpta placeringar

4. Ekonomi

4.1 Budget och budgetändringar

Tabell 6.

Verksamhet	Beslut socialnämnden 2022	Löneökningar	Aktuell budget
SN	-205,6	-3,9	-209,5

Belopp är i mnkr.

Ursprunglig budget för Socialnämnden var -205,6 mnkr. Löneökningar -3,9 mnkr bokfört i augusti som utökad ram. Aktuell budget för Socialnämnden -209,5 mnkr.

4.2 Resultat och prognos, övergripande

Tabell 7.

	Jan-aug 2023			Jan-aug 2022	Helår 2023			Helår 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos, utfall	Budget	Prognos, avvikelse	Utfall
Intäkter:								
Taxor, bidrag	29,9	27,4	2,5	27,6	49,3	41,2	8,1	46,4
Summa intäkter	29,9	27,4	2,5	27,6	49,3	41,2	8,1	46,4
Kostnader:								
Bidrag	-6,6	-8,2	1,6	-8,1	-10,2	-12,4	2,2	-12,3
Köpt verksamhet	-20,4	-18,2	-2,2	-15,5	-31,6	-27,4	-4,2	-23,8
Personal	-111,7	-115,6	3,9	-105,3	-172,1	-175,0	2,9	-158,8
Lokaler	-9,2	-9,1	-0,1	-8,5	-14,3	-13,7	-0,6	-12,8
Övriga kostnader	-15,0	-14,3	-0,7	-14,8	-24,6	-21,4	-3,2	-23,7
Kapitalkostnader	-0,6	-0,6	0,0	-0,5	-1,1	-0,8	-0,3	-0,9
Generella statsbidrag	0,4	0,0	0,4	0	0,6	0	0,6	0
Summa kostnader	-163,1	-166,0	2,9	-152,7	-253,3	-250,7	-2,6	-232,3
Nettokostnad	-133,2	-138,6	5,4	-125,1	-204,0	-209,5	5,5	-185,9
Budgetram	-138,6			-127,2	-209,5			-194,1
Resultat	5,4			2,1	5,5			8,2

Belopp är i mnkr.

Utfall januari-augusti

Väsentliga händelser för Socialnämnden utgörs av vakanser, främst inom äldreomsorg, Individ- och familjeomsorgen samt administration.

Kommunals avtal slutade med 1,1% högre än avsatt lönebudget. Därmed är inte ramen 2023 fullt kompenserad vad gäller 2023 års lönenivå inför 2024. För Socialnämndens del utgör det 0,6 mnkr. Denna kostnadseffekt på 0,6 mnkr ses först under år 2024 eftersom årets lönerevision blev kompenserat för helårseffekt.

Lag om 11 timmars dygnsvila träder i kraft 1 oktober 2023. Huvudregel att alla medarbetare i kommuner och regioner skall ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass skall följas av dygnsvila. För socialnämndens del berör det

främst äldreomsorgen och funktionsnedsättning med 3 årsarbetare. Prognos är uppdaterad från oktober.

Socialnämnden har mottagit statsbidrag under året vilket förklarar en del av överskottet. Ett beslut väntas i kommunfullmäktige i september för ytterligare statsbidrag om 5,5 mnkr som då eventuellt tilldelas utökad ram till Socialnämnden.

Vidare ses ökade kostnader för köpta placeringar på Funktionsnedsättning och Individ- och familjeomsorg. Efterfrågan av ekonomiskt bistånd har däremot minskat, prognos korrigerad.

Prognos helår

Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat på +5,5 mnkr vilket utgör en förbättrad årsprognos från tidigare prognoser under året.

Avvikelse från tidigare prognoser beror på olika faktorer:

- Mer intäkter genom statsbidrag under kvartal 2 och 3.
- Vakanta tjänster på individ & familjeomsorg, administration och äldreomsorg då tjänster ej kunnat ersättas på grund av svårigheter att rekrytera.
- Reducerad prognos för ekonomiskt bistånd då förväntade inflöden uteblivit.
- Retroaktiv betalning från leverantör inom LSS på grund av omgjort beslut i kvartal 3. Påverkar årsprognos +1,2 mnkr.

Nettokostnader utifrån prognosen för helåret har ökat jämfört med föregående år med 9,7%. Ökning av nettokostnader avser främst ökning av köpta placeringar inom Individ- och familjeomsorgen samt Funktionsnedsättning. Ökade personalkostnader och lokalkostnader påverkar även nettokostnadsökningen.

Bidragande orsak till personalkostnadsökning är ökade PO-pålägg från 2022 till 2023, där PO-pålägget ökades från 39,75% år 2022 till 44,53% år 2023. Anledningen till höjningen är dels höjda premier i det nya pensionsavtalet som tillämpas från och med 1 januari 2023, men även kraftigt ökat prisbasbelopp och andra faktorer som leder till högre kostnader för den förmånsbestämda pensionen.

Utöver årlig löneökning blev avtalet för kommunal högre än tidigare vilket påverkar nettokostnaden för personalkostnader mellan åren.

4.3 Resultat och prognos, per verksamhet

Tabell 8.

	Jan-aug 2023			Jan-aug 2022	Helår 2023			Helår 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos, utfall	Budget	Prognos, avvikelse	Utfall
Äldreomsorg	-73,3	-75,4	2,1	-67,7	-112,6	-114,2	1,6	-101,5
Funktionsnedsättning	-29,8	-30,1	0,3	-26,8	-46,0	-45,1	-0,9	-41,0
Individ & familjeomsorg	-31,8	-31,4	-0,4	-28,2	-46,4	-47,5	1,1	-38,6
Flyktning	0,6	0,1	0,5	0,7	0,7	0,1	0,6	0,5
Admin	1,7	-1,2	2,9	-2,5	1,2	-1,9	3,1	-4,4
Nämnd	-0,6	-0,6	0	-0,6	-0,9	-0,9	0	-0,9
Totalt	-133,2	-138,6	5,4	-125,1	-204,0	-209,5	5,5	-185,9

Belopp är i mnkr.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen består av hemtjänst, hemsjukvård inklusive förebyggande verksamhet, korttidsboende, bemanningsenhet samt ett särskild boende bestående av en avdelning med inriktning demens samt en avdelning med inriktning somatik. Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott +1,6 mnkr.

Prognosen i verksamheten fördelar sig på ett överskott inom demens, hemsjukvård, bemanningsenhet och hemtjänst. Överskottet härrör sig till vakanser.

Somatisk avdelning och korttidsverksamhet uppvisar ett underskott. Budgetunderskott härrör sig till personalkostnader till följd av ökad vårdtyngd.

Äldreomsorg har ökade kostnader för förbrukningsmateriel och matkostnader jämfört med samma period förra året. Dock ingen ökning av drivmedelskostnader. Ökade lokalkostnader från Bollebo för äldreboendet prognostiseras, främst för el och vatten.

Beläggningsgraden har ökat på somatisk avdelning, demensavdelning och korttid jämfört med samma period förra året. Vidare har somatisk avdelning under första halvåret haft 2 parboende och demensenhet 1 parboende.

Hemtjänst ser ökade behov av dubbelbemanning och utplanerad tid på grund av mer vårdkrävande insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Statsbidraget ”Äldreomsorgslyftet” från Socialstyrelsen har använts under kvartal 1 och 2, och fortsätter under kvartal 3. Syftet med statsbidraget är att stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig på arbetstid.

Statsbidraget ”Säkerhetsställa god vård och omsorg av äldre personer” från Socialstyrelsen har använts under kvartal 1 och 2 och fortsätter under kvartal 3 och 4.

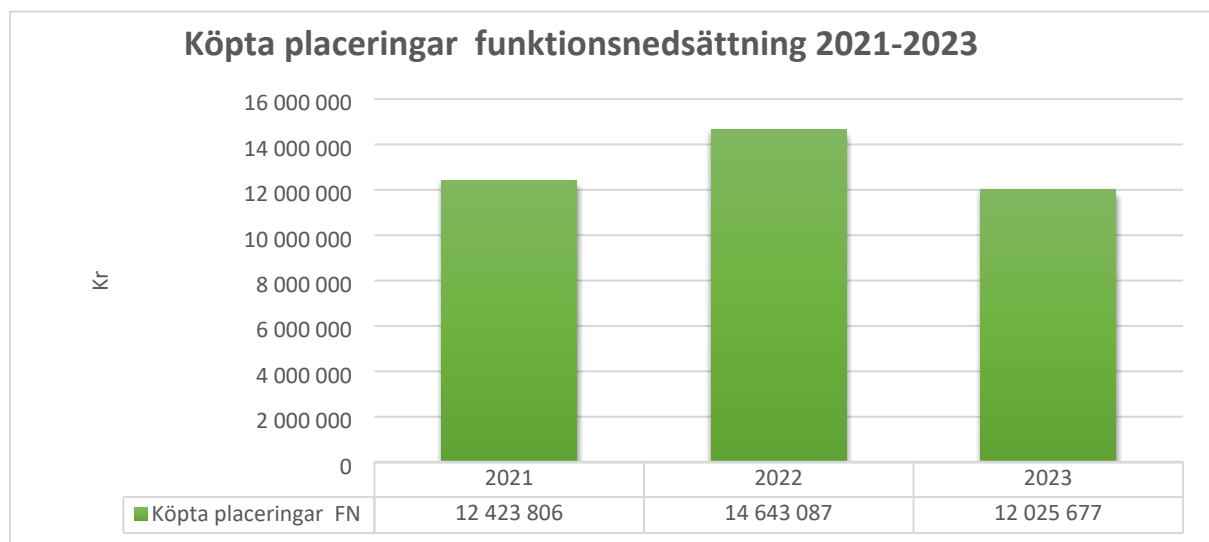
Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning består av boende med särskild service för vuxna i form av servicebostad och gruppboende, boende för barn och ungdomar, personlig assistans, daglig verksamhet, ledsagarservice, kontaktperson, korttidsvistelse och avlösarservice.

Prognos för verksamheten 2023 är ett underskott om -0,86 mnkr.

Prognosen i verksamheten fördelar sig på ett överskott inom personlig assistans, samt ett underskott inom boende, korttidsverksamhet och avlösarservice. Överskott inom personlig assistans härrör sig till omgjort beslut vilket medför att nämnden erhåller retroaktiv betalning från leverantör. Underskott härrör sig till köpta placeringar av boende med särskild service samt korttidsboende. Även ökade kostnader ses för avlösarservice. Vite påverkar resultatet för ej verkställda beslut.

I nuvarande prognos är förändringar utifrån 11 timmars dygnsvila inräknat.

Helårstal år 2021-2022, delårstal 2023

Individ- och familjeomsorgen

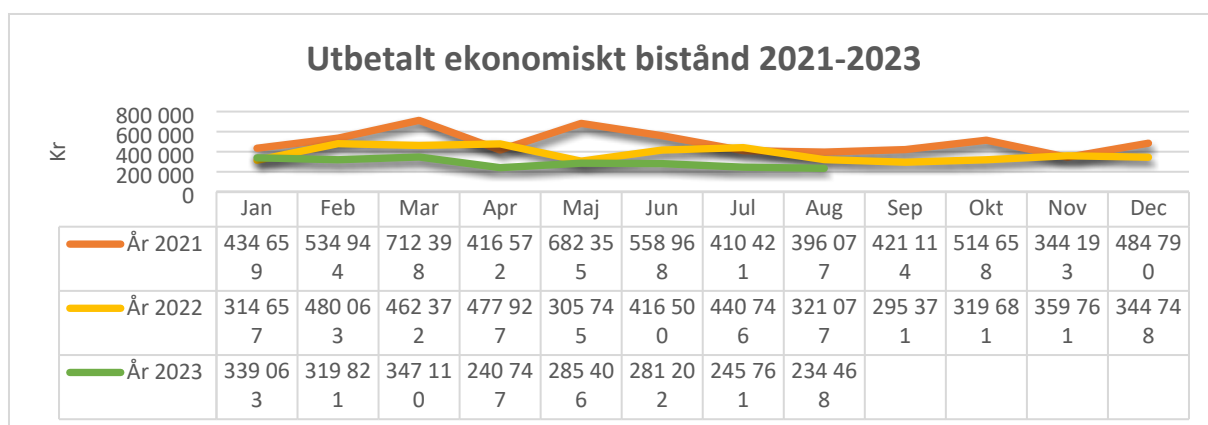
Individ- och familjeomsorgen består av myndighetsteam vuxna, myndighetsteam barn och unga, Resursenheten/förebyggande verksamhet och Arbetsmarknads- och integrationsenheten samt personligt ombud.

Prognos för verksamheten 2023 är ett överskott om +1,6 mnkr. Budgetöverskott härleds dels till reducerade kostnader inom försörjningsstöd. Dels till personalkostnader på grund av vakanta tjänster inom myndighetsteam Barn och unga, Resursenhet, Arbetsmarknads- och integrationsenheten

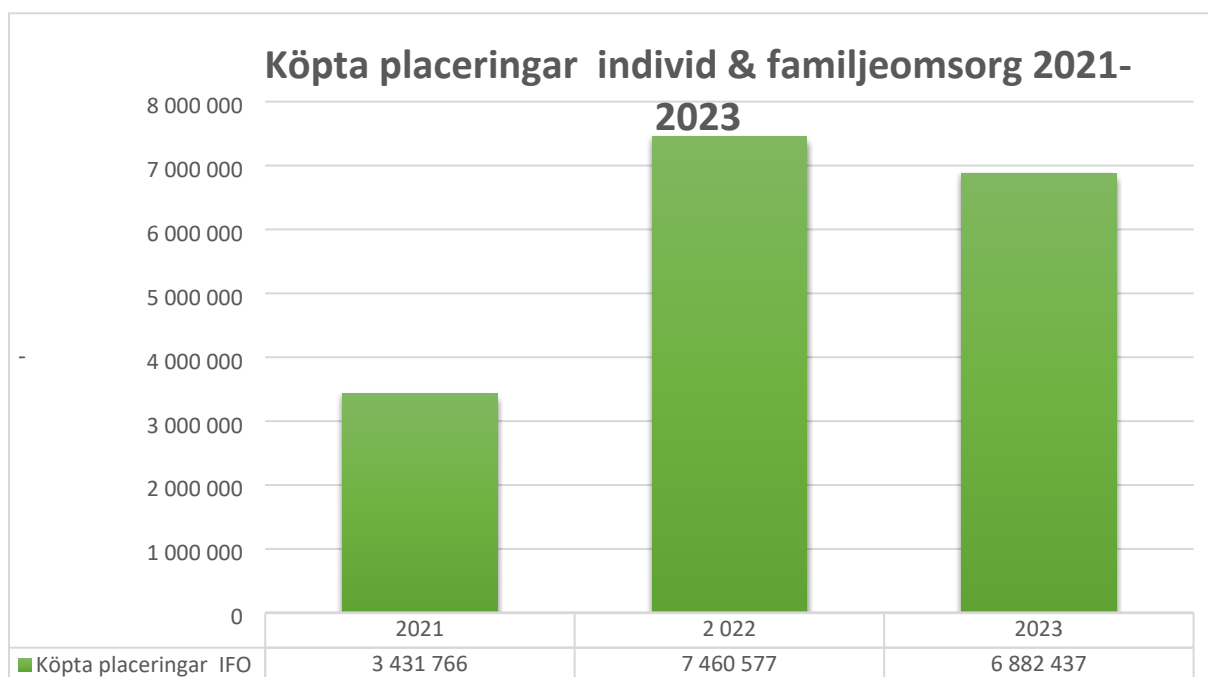
På ekonomiskt bistånd är antal hushåll som uppbär försörjningsstöd i snitt 36 stycken per månad, jämfört med samma period 2022 då antal hushåll utgjorde i snitt 52 per månad.

Intäkter och kostnader på sociala hyreskontrakt har reducerats till följd av uppsagda lägenheter då behovet minskat.

Ökade kostnader förekommer till följd av köpta placeringar för vuxna, samt för barn och unga på institution samt i familjehem.

Helårstal år 2021-2022, delårstal 2023

Helårstal år 2021-2022, delårstal 2023

Administration

Prognos för verksamheten 2023 är ett överskott +3,2 mnkr. Budgetöverskott härleds till vakanser och statsbidrag.

4.4 Prognoserna under året, samt eventuella åtgärder

Tabell 9.

	februari	april	augusti
Prognos för helårsresultatet	2,2	0,8	5,5

Belopp är i mnkr

Förbättrad årsprognos ses från tidigare prognoser under året. Avvikelse från tidigare prognoser beror på olika faktorer:

- Mer intäkter genom statsbidrag under kvartal 2 och 3.
- Vakanta tjänster inom Individ- och familjeomsorg, administration och äldreomsorg då tjänster ej kunnat ersättas på grund av svårigheter att rekrytera.
- Reducerad prognos för ekonomiskt bistånd då förväntade inflöden uteblivit.
- Retroaktiv betalning från leverantör inom LSS på grund av omgjort beslut i kvartal 3. Påverkar årsprognos med +1,2 mnkr.

4.5 Investeringar

Tabell 10.

Område	Budget 2023	Utfall jan-aug	Prognos	Avvikelse prognos-budget
Socialnämnden	-1,7	-1,1	-1,7	0
Summa	-1,7	-1,1	-1,7	0

Belopp är i mnkr

Socialnämnden har fått -1,7 mnkr till investeringar för 2023. Per augusti har nämnden använt -1,1 mnkr. Prognosen för helåret är att resterande medel kommer nyttjas.

5. Medarbetare

5.1 Personalstatistik

Tabell 11.

	Jan – juni 2023			Jan - aug 2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	206	45	251	202	44	246
Antal visstidsanställda	43	18	61	29	6	35
Antal timavlönade (timmar)	13 830	8674	22504	26 656	12 620	39 275
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	994	239	1232	1854	706	2560
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	85%	91%	86%	88%	86%	87%
Sjukfrånvaro (%)	10%	5%	9%	10%	6%	10%
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	43%	15%	41%	32%	21%	31%
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	7%	4%	6%	7%	7%	7%
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	10%	5%	9%	10%	5%	9%
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	12%	3%	11%	12%	6%	11%

Årets statistik avser perioden 1 januari till 30 juni 2023, medan föregående års statistik avser perioden 1 januari till 31 augusti 2022. Då statistik har dragits för olika perioder får en säkrare jämförelse och analys avvaktas med till årsrapporten.

Utifrån de uppgifter som finns att tillgå kan det dock konstateras att antalet visstidsanställningar har ökat jämfört med föregående år, dock visar statistiken samtidigt på att antalet timanställningar minskat. Övertid har halverats under 2023, vilket förklaras genom att Äldreomsorgen under föregående år drabbades av utbrott av covidsmitta. Sjukfrånvaron är jämbördig med föregående års statistik, med undantag för långtidssjukfrånvaron som har ökat.

5.2 Kompetensförsörjning

Socialförvaltningen kan konstatera att kompetensförsörjning är och fortsatt kommer vara en huvudfråga. Antalet kommuninvånare växer, men framför allt ökar antalet äldre som behöver mer avancerad vård i hemmet. Detta ställer högre krav på förvaltningen, dels beträffande utökat behov av personal, men även personal med särskild kompetens. Förvaltningen har, precis som andra kommuner, svårt att tillsätta tjänster i den grad som krävs för att möta brukarnas behov. Undersköterskor, sjuksköterskor och rehabpersonal utgör professioner som är svårrekryterade. För att tillskansa sig personal arbetar förvaltningen aktivt med både samverkan med olika lärosäten samt marknadsföring i olika forum. Utöver rekrytering är introduktion en viktig fråga för Socialförvaltningen. Förvaltningen har därför satsat på att upprätta nytt introduktionsmaterial samt utbilda handledare i syfte att ge nya medarbetare goda förutsättningar under sin första arbetstid.

Förvaltningen har en stor medvetenhet kring vikten av att behålla kompetent personal. Bibehållande av personal är och kommer fortsätta vara en viktig fråga för att kunna möta morgondagens behov. Som ett led i detta arbetar förvaltningen med tillitsbaserad organisation vilket ger medarbetarna möjlighet till ökad påverkan i sitt dagliga arbete, som i förlängningen kan öka trivseln på arbetsplatserna. Medarbetarnas välbefinnande kan även förväntas öka genom pågående insatser så som 11 timmars dygnsvila, heltid som norm samt borttagande av delade turer.

Den 1 juli 2023 blev undersköterska en skyddad yrkestitel. I och med förvaltningens utmaningar beträffande mer avancerad vård i hemmet är det av vikt att arbeta med att differentiera och precisera de olika professionerna som finns inom verksamhetsområdet. På detta sätt kan förvaltningen tillvara kunskapen inom yrkesområdena och säkerställa att insatser delegeras till rätt profession, samtidigt som nya arbetsmöjligheter skapas.

Möjligheten att erbjuda medarbetarna utbildning är en viktig fråga kopplat till förvaltningens ansvar att kunna möta brukarnas allt mer avancerade vårdbehov, vilket kräver att medarbetarna får adekvat kompetensstärkning. Förvaltningen tillvaratar möjligheten till att utbilda personal genom att bevaka och söka statsbidrag. Under 2023 har förvaltningen haft möjligheten att anställa en huvudhandledare för undersköterskor. Huvudhandledaren har inom ramen för sitt uppdrag utbildat 15 handledare enligt Vård- och omsorgscollege mål, vilka i sin tur handleder både studenter och ny personal i verksamheterna. Genom statsbidrag har även huvudhandledaren kunnat samordna vidareutbildning för personal som på så vis utbildat sig till undersköterskor, specialistundersköterskor samt språkombud. Workshops har även anordnats för verksamheterna i syfte att kompetensutveckla och säkra den vård som utförs.

5.3 Mångfald och jämställdhet

Mångfald och jämställdhet utgör en viktig fråga för Socialförvaltningens arbete. Förvaltningen berör och bevakar området mångfald och jämställdhet inom samtliga verksamheter. Utifrån 2023 års verksamhetsplan förekommer dock inga mål kopplade till aktiviteten varpå det är svårt att följa upp det arbete som bedrivits.

Inför lönerrevisionen har HR sett över löneutvecklingen ur ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv. Inom Socialförvaltningen har inte några oskäligen löneskillnader upptäckts i samband med översynen.

I årsrapport från 2022 framgår att Socialförvaltningen ska arbeta för kompetensbaserad rekrytering. Som ett led i detta arbete har förvaltningen under våren 2023 bland annat använt sig av kapacitets- och personlighetstester vid flertalet rekryteringar. Förvaltningen har därutöver utfört en anonymiserad rekryteringsprocess där namn, kön, ålder och adress ej framgått för rekryterande chef.

5.4 Arbetsmiljö och hälsa

Att känna delaktighet är en viktig förutsättning för en god arbetsmiljö. Utifrån resultaten i medarbetarenkäterna och dialogerna på APT framgår att förvaltningsledningen behöver arbeta med att öka transparensen genom tydligare kommunikation och ökad närvaro i verksamheterna. Under våren har förvaltningsledningen bjudit in samtliga medarbetare till dialog under gemensamma frukostar. Där framkom många goda förslag som kan öka transparensen och i förlängningen delaktigheten. Bland annat kommer förvaltningen under hösten 2023 att publicera samtliga protokoll från förvaltningens ledningsgrupp i syfte att alla medarbetare ska kunna ta del av och få en ökad insyn i beslutsprocesserna.

Vidare har förvaltningen arbetat för ett nära ledarskap genom att bland annat säkerställa att varje chef har ett rimligt antal medarbetare. Exempelvis har hemtjänstens verksamhet med sina cirka 50 medarbetare utökad från en till två enhetschefer under våren 2023. Det nära ledarskapet skapar förutsättningar för varje chef att få en god kunskap om sin verksamhet för att kunna möta verksamhetens behov och kunna göra adekvata avvägningar beträffande bemanning,

kompetenshöjning och kvalitetsutveckling.

Förvaltningen har kartlagt sjukfrånvaron i verksamheterna och utifrån detta arbete kunnat identifiera långtidssjukfrånvaro som en särskild utmaning, vilket förvaltningen behöver arbeta mer aktivt med.

Den fysiska arbetsmiljön behöver inom vissa av förvaltningens verksamheter förbättras då de ej är ändamålsenliga för verksamheternas behov. Medarbetarna beskriver vidare problematik utifrån trångboddhet, dålig ventilation, för hög eller låg temperatur. Kommunens lokal resursplan är under revidering, där förvaltningen har lyft och prioriterat behovet av nya och ändamålsenliga lokaler.

6. Årets verksamhet i övrigt

6.1 Boråsregionens gemensamma avfallsplan

Socialnämnden är huvudansvariga för följande delmål i avfallsplanen:

- Andel möbel- och textilinköp i kommunens verksamheter som återbrukat ska öka jämfört med år 2022.
- Invånarna ska ha möjlighet till enkel och tillgänglig återanvändning av produkter.

Socialförvaltningen tillsammans med Samhällsbyggnadsförvaltningen har genom en arbetsgrupp sammanträtt för att identifiera vilka aktiviteter förvaltningarna kan genomföra för att uppnå målen i avfallsplanen. Socialförvaltningen har av kommunstyrelsen fått ett uppdrag att starta återbruksverksamhet i Bollebygd som ska vara i drift innan årets slut. Arbetsgruppen består av enhetschefer för Park och avfall, Fastighet, Daglig verksamhet samt Arbetsmarknadsenheten (AME) och samordnas av kommunens miljö- och hållbarhetsstrateg. Under våren har arbetsgruppen tagit fram olika förslag på återbruksverksamhet som lyfts till KLG där beslut har fattats om verksamhetens omfattning och inriktning.

Socialförvaltningen ser även över möjligheten att införa en intern annonsmarknad för återbruk av kontorsmöbler som bedrivs genom daglig verksamhet samt AME. Vidare ses strukturen för en arbetshub över beträffande inköp och transporter, som isåfall också skulle bedrivas genom daglig verksamhet samt AME. Genom att samordna transporter samt skapa en cirkularitet av kommunens inventarier kan miljöpåverkan minska.

Socialnämnden är delaktiga i följande delmål i avfallsplanen:

- Matsvinnet ska minska till 35g/portion i kommunens verksamheter.
- Konsumtionen av engångsartiklar i kommunens verksamheter ska minska jämfört med år 2022.
- Livslängden på arbetskläder i kommunens verksamheter ska öka jämfört med år 2022.
- Invånarnas förståelse om kopplingen mellan konsumtionsbeteende, avfallsmängder och miljöpåverkan ska öka jämfört med år 2023.
- Alla kommunala verksamheter ska ha möjlighet att enkelt och nära sortera ut sitt avfall.
- Nedskräpning ska minska med 50% jämfört med år 2022.

Beträffande delmålen i avfallsplanen har Socialförvaltningen utnämnt en kontaktperson gentemot övriga ansvariga förvaltningar. Förvaltningen har vidare gjort ett omtag kring den miljögrupp som ansvarar för dessa typer av frågor på strategisk nivå. I dagsläget inväntar miljögruppen återkoppling från övriga ansvariga förvaltningar gällande gemensamma tillvägagångssätt för att uppnå målen.

6.2 Utredningen ny äldreomsorgslag med förordning

Den 28 juni 2022 publicerades utredningen om ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41). Utredningen lämnade bland annat förslag om en ny äldreomsorgslag som ska komplettera socialtjänstlagen. Inom ramen för den nya äldreomsorgslagen ska äldre kunna få samma kvalitet i sina insatser oaktat vilken kommun de tillhör. Utredningen tar även avstamp i ett mer hälsofrämjande, förebyggande och personcentrerat arbetssätt. Vidare föreslår utredningen hur hälso- och sjukvårdslagstiftningen kan förstärkas så att kvalitet och tillgänglighet förbättras för personer som får kommunal hälso-och

sjukvård, däribland personer som har stöd och hjälp från äldreomsorgen.

Socialförvaltningen följer regelbundet uppdateringar i frågan. I dagsläget är det oklart om och när den nya lagen träder i kraft. Vilka konkreta förändringar en eventuell ny äldreomsorgslag innebär för Socialförvaltningen kan först utläsas när regeringen har lämnat en lagrådsremiss samt proposition, vilket i dagsläget inte går att utläsa när det kan komma att ske.

6.3 Ny socialtjänstlag

År 2020 föreslogs en ny socialtjänstlag genom Socialdepartementets utredning Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47). Utredningens större förslag handlar om förebyggande och lättillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning.

Socialförvaltningen följer regelbundet uppdateringar i frågan för att vara förberedda inför en eventuell ny lag som troligen kan komma att påverka förvaltningen i stort. I dagsläget är det oklart när den nya lagen träder i kraft. Utifrån de senaste uppgifterna går det emellertid att utläsa ett mål om nytt lagförslag under år 2024.

6.4 Millennium (tidigare FVM)

Bollebygds kommun samarbetar med länets samtliga kommuner och Västra Götalandsregionen (VGR) i programmet Millennium (tidigare Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM) med syftet att skapa en modern och tillgänglig vårdinformationsmiljö. Kommunernas deltagande i Millennium är villkorat med att en central kommungemensam samordningsstruktur etableras. Strukturen med tillhörande arbetssätt samordnas av VästKom, men varje kommun ansvarar för att upprätta ett eget lokalt införandeprojekt. Socialförvaltningen har rekryterat en projektledare som kommer ansvara för implementering och utbildning av Millennium från och med augusti 2023 till och med december 2024.

6.5 Tillitsbaserat arbetssätt i hemtjänsten

Genom motion beviljad i kommunfullmäktige den 5 maj 2022 fick Socialnämnden uppdrag att vidta de åtgärder och insatser som behövs för att på sikt gå ifrån minutstyrning till ett mer tillitsbaserat arbetssätt i hemtjänsten.

Som ett led i att fullfölja uppdraget har Socialförvaltningen samarbetat med en forskare från Stockholms universitet. Forskaren har under första halvåret av 2023 genomfört intervjuer med olika nyckelpersoner på förvaltningen för att kartlägga hemtjänstens verksamhet. Forskarens resultat kommer att rapporteras till förvaltningen under hösten 2023. Därefter planerar Socialförvaltningen att, utifrån resultaten i rapporten, arbeta vidare med frågan.

Socialförvaltningen omvärldsbevakar även frågan regelbundet genom att följa relaterad forskning, men även de kommuner i landet som har verkställt ett tillitsbaserat arbetssätt i hemtjänsten eller som befinner sig i utvecklingsfasen av det.

6.6 Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten

Den 1 juli 2022 trädde bestämmelserna om fast omsorgskontakt i kraft (3 kap. 3 d § SoL). Syftet med fast omsorgskontakt är att tillgodose den enskildes behov av kontinuitet, trygghet, individanpassad omsorg och samordning för de som har hemtjänst.

Endast den som är undersköterska får bli fast omsorgskontakt. Den 1 juli 2023 blev undersköterska en skyddad yrkestitel vilket innebär krav på yrkesbevis utfärdat av Socialstyrelsen (3 kap 3 § SoL och 4 kap. 5a § PSL). Personal som redan är anställda som undersköterskor kommer få använda sin titel utan yrkesbevis fram till 30 juni 2033, enligt gällande övergångsregler (Lag om ändring i patientsäkerhetslagen 2010:659). Personal som däremot anställs efter den 30 juni 2023 måste inkomma med yrkesbevis utfärdat av Socialstyrelsen för att få använda titeln undersköterska.

Inom Socialförvaltningen har hemtjänsten sedan tidigare arbetat med kontaktmannaskap, något som är vedertaget inom äldreomsorg sedan många år tillbaka. Det innebär att brukare i hemtjänsten har en kontaktperson som bär det övergripande ansvaret vad avser upprättande av genomförandeplan och planering av insatser. Implementering av fast omsorgskontakt pågår inom hemtjänsten, vilket inte innebär stora förändringar från tidigare arbetssätt. Kontaktpersonerna kommer istället att kallas för fast omsorgskontakt, samt tilldelas några ytterligare ansvarsområden. Hemtjänsten för alltid dialog med respektive brukare kring vem som ska vara dennes fasta omsorgskontakt, i syfte att möjliggöra delaktighet och påverkan.

Vidare är skriftlig rutin för fast omsorgskontakt påbörjad och förväntas vara färdigställd under hösten 2023.

6.7 Andra händelser av vikt

Socialnämnden har sedan föregående års organisationsförändringar arbetat för att skapa struktur i de processer som pågår. Som ett led i detta har en Utvecklingsenheten skapats, vilken utgör en stödfunktion i frågor som berör kvalitet och utveckling av verksamheterna. Utvecklingsenheten kommer, i samarbete med förvaltningens olika enheter, att driva flera av de utvecklingsprocesser som nämnden har framför sig.

Socialnämnden har i samverkan med Utbildningsnämnden arbetat kring utformandet av en familjecentral. Familjecentralen kommer att drivas av Bollebygds kommun och VG Regionen, där personal finns representerade från MVC, BVC, skola samt socialtjänst. Uppstart av familjecentralen planeras ske under hösten 2023.

Under hösten påbörjar Socialnämnden ett projekt för uppsökande verksamhet för målgruppen över 80 år. Syftet är att komma i kontakt med personer som har fyllt 80 år och som ej har insatser, i syfte att informera om träffpunkten samt de biståndsinsatser som kan sökas vid behov.

I maj 2023 anordnades en äldremässa på Bollegården, med totalt 28 utställare och uppskattningsvis 200-250 besökare. Mässan syftade till att visa upp de tjänster, varor och aktiviteter som erbjuds till målgruppen äldre i kommunen. En förhoppning med mässan är att den ska bidra till att främja hälsa och förebygga ofrivillig ensamhet bland målgruppen. Årets äldremässa hade dessutom fokus på den digitala transformationen.

Vidare har kommunen, regionen och studieförbundet vuxenskolan under juni erbjudit kostnadsfri workshop till målgruppen äldre i syfte att öka de digitala kunskaperna. Workshopen fokuserade på att använda digitala tjänster såsom 1177, bank-id, Kivra, Swish och EasyPark.

Under 2022 påbörjades projektet Bostad Först inom Socialnämnden i syfte att implementera och skapa en modell för att minska bostadslöshet och social stigmatisering. Detta projekt har fortsatt under 2023 med stöd av statsbidrag. En projektledare är tillsatt genom statsbidraget och kommer

under året arbeta fram en modell som är anpassad utifrån Bollebygd kommuns lokala och demografiska förutsättningar.

6.8 Verksamhetens systematiska brandskyddsarbete

Inom Socialförvaltningen har rutinerna för systematiskt brandskyddsarbete setts över inom samtliga verksamheter. Varje verksamhet har en uppdaterat SBA-pärm, samt utsedda brandskyddsombud med skriftlig uppdragsbeskrivning. Verksamheterna är uppmanade att säkerställa att samtliga medarbetare genomgår brandskyddsutbildning enligt kommunens riktlinjer.

7. Internkontroll

Nedan internkontrollplan beslutades av nämnden att gälla för 2023. I delåret görs en beskrivning av de kontroller som gjorts, men fullständig redovisning sker i årsrapporten.

Tabell 12.

Nr	Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
1	Kompetensförsörjning	Andel rekryteringar som avslutas pga. att det saknas rätt kompetens bland sökande.	Förvaltningschef	Gå igenom vilka annonser som avslutats pga. av att det inte funnits rätt sökande.
2	Dokumentation	Följer dokumentationen HSL-lagstiftningen	MAS/MAR	Stickprov
3	Förändrad lagstiftning	Följa upp om det finns en upprättad implementeringsplan utifrån ny lagstiftning.	Verksamhetschefer	Införa implementeringsplaner under 2023 utifrån kommande förändring i lagstiftningarna
4	Samverkan med vårdgrannar	Avvikelser i vårdsamverkan	MAS/MAR	Uppföljning och analys på lokal vårdssamverkansgrupp

1. Kompetensförsörjning

Tabell 13.

Verksamhet	Antal annonser	Antal sökta tjänster	Antal tjänster som ej tillsatts pga att det saknats rätt sökande
Äldreomsorgen	18	28	7
IFO/FN	11	13	2
Stab	3	4	0
Totalt	32	45	9

Förvaltningen kan konstatera att av de 45 tjänster som har utannonserats fram till delåret, har enbart 9 ej tillsatts. De tjänster som ej tillsatts avser främst vård- och omsorgspersonal. Utöver ovannämnda rekryteringar har Bemanningenheten annonserat för sommarvikarier. Detta har utförts genom en annons som uppdaterats löpande. Annonsen avsåg 88 tjänster, vilket beräknades utgöra det antal vikarier som krävdes för att ersätta semesterfrånvaro. Bemanningenheten rekryterade totalt 94 medarbetare, varav överanställning om 6 medarbetare ersatte ordinarie tjänster i verksamheterna.

2. Dokumentation

Granskning av dokumentation har utförts av 20 patientjournaler från hemsjukvården tillsammans med Närhälsan Bollebygd, utifrån vilka följande framkommit:

- *Granskning:* Årskontroller är utförda av läkare samt sjuksköterska från hemsjukvården och dokumentationen följer varandra i båda systemen.
Resultat: Vid granskning framgår att årskontroller utförs till 100% och följsamheten är mycket bra i hemsjukvårdens dokumentation.

- *Granskning:* Begränsningsåtgärder diskuteras i relevans till hälsotillståndet med patient och anhöriga. Begränsningsåtgärder har tagits upp tillsammans med patient och anhöriga i de fall det är relevant för hälsotillståndet. Det kan exempelvis vara att personal inte ska starta hjärt- och lungräddning vid hjärtstopp, endast skickas in till sjukhus vid specifika händelser, beslut om palliativ vård där all behandling är avslutad och endast symtomlindring görs.
Resultat: God följsamhet ses i granskningen.
- *Granskning:* Att läkemedelslistan stämmer med ordinationer, styrka, tidpunkt, ordinationsorsak. Läkemedelslistan är läkarens ansvar på Närhälsan.
Resultat: Det finns några detaljer att rätta till på listorna, särskilt i Pascal, för att underlätta och förtydliga för sjuksköterskor och omvårdnadspersonal.

Vidare har MAS utfört stickprov i HSL-journalen Procapita i syfte att kontrollera huruvida legitimerad personal följer HSL-lagstiftningen. Följande framgår av stickproven:

- Dokumentation har vid alla stickprov förts kring läkemedelsgenomgång vid årsbesök av läkare.
- Dokumentation har vid alla stickprov förts angående brytpunktsamtal vid palliativa ordinationer.
- Vid granskning och stickprov av dokumentationen i HSL-journalen framgår att hälso- och sjukvårdslagstiftningen följs mycket bra.

3. Förändrad lagstiftning

Socialförvaltningen bevakar förändringar i lagstiftning löpande. Framöver väntas flera stora förändringar gällande den lagstiftning som berör verksamheterna. För att kunna möta såväl större som mindre förändringar krävs en tydlig process och rutin avseende hur implementering ska ske. Förvaltningen har på grund av vakanser inte påbörjat detta arbete, men planerar påbörja detta till hösten vilket kommer fortgå under följande år.

4. Samverkan med vårdgrannar

Effektiv avvikelshantering syftar till att öka patientsäkerheten genom att identifiera och förbättra eventuella brister i följsamheten till ingångna avtal och överenskommelser samt i processer där Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen samverkar. Under första halvåret 2023 har det totalt skrivits och inkommit 26 avvikelser till Socialförvaltningen fördelat enligt nedanstående:

- 2 avvikelser har inkommit från annan instans till hemsjukvården.
- 2 avvikelser har inkommit från annan instans till socialtjänsten.
- 22 avvikelser har upprättats av förvaltningen och riktar sig till annan instans.

De inkomna avvikelser som riktar sig till hemsjukvården avser avsteg från samverkansreglerna vid inskickning av patient till sjukhus samt vid samverkan med vårdcentralen.

De inkomna avvikelserna som riktar sig till socialtjänst avser dels en orosanmälan som en vårdcentral försökt att skicka via ett system som kommunen inte har tillgång till varpå den ej kom fram. Den andra avvikelserna avser en anmälan enligt LVM som inkom under en röd dag, där sociala jourerna ej hade hanterat anmälan varpå dröjsmål inträffade.

De avvikelser som upprättats av förvaltningen och riktar sig till annan instans avser framför allt:

- Läkemedel - fel ordination av läkemedel när patient skrivs ut från sjukhus, ordination sker på fel lista, eller att överenskommelsen om att sjukhus ska medskicka läkemedel för tre dagar vid utskrivning inte följs.
- Kommunikationsbrist - brist på kommunikation i framför allt SAMSA, vilket är det digitala samverkanssystem som används mellan vårdgivare vid bland annat in- och utskrivning från sjukhus. Kommunikationsbristerna avser även att rapporter från sjuksköterska på sjukhus och läkemedelslista eller epikris inte stämt överens.

Under våren har uppföljning skett på lokal vårdsamverkanegrupp beträffande vissa avvikelser. Vårdsamverkanegruppen har även analyserat när avvikelser återkommit varpå deltagarna har tagit med erfarenheterna tillbaka till sina verksamheter för att återkoppla och kvalitetssäkra.

8. Uppföljning utifrån styrdokument

Utöver de mål och nyckeltal som redogjorts för, ska nämnden även följa andra styrdokument. Dessa uppföljningar är en del i det systematiska kvalitetsarbete som alla enheter arbetar med för ökad måluppfyllelse och kvalitet.

8.1 Klagomål och synpunkter

Under de två första kvartalen har socialförvaltningen totalt tagit emot 13 enskilda klagomål/synpunkter på verksamheten. Resultatet är jämförbart med de två första kvartalen föregående år, då 11 klagomål/synpunkter hade inkommit.

Tabell 14.

Verksamhet	Antal	Brist?	Svar inom 3 veckor
Individ- och familjeomsorgen	1	Oklart	1
Äldreomsorgen	9	4 ⁷	4 ⁸
Funktionsnedsättning	1	1	1
Socialförvaltningen	2	1	2

8.2 Lex Sarah och sociala avvikelser

Lex Sarah

Fram till delåret 2023 har totalt sju händelser rapporterats enligt lex Sarah. Tre av dessa rapporter avsåg samma händelse, varför totalt fem utredningar enligt lex Sarah har upprättats. Samtliga rapporterade händelser har inträffat inom Äldreomsorgens verksamheter. Två avser handgemäng mellan brukare, medan tre avser brister i omsorg. En av rapporterna har inkommit i slutet av augusti varpå utredning inte är färdigställd vid tiden för delårsrapporten. Beträffande övriga fyra utredningar har samtliga händelser bedömts utgöra missförhållanden enligt lex Sarah. De har ej bedömts utgöra allvarliga missförhållanden varför anmälan till IVO ej upprättats. De berörda verksamheterna har genom fynden i utredningarna tilldelats åtgärder som ska vidtas för att händelserna inte ska upprepas.

Ovannämnt kan jämföras med delåret 2022 då inga rapporter enligt lex Sarah upprättades, samt med 2021 då tre rapporter enligt lex Sarah upprättades.

Tabell 15.

Verksamhet	Antal utredningar enligt Lex Sarah	Antal anmälningar till IVO
Äldreomsorg	5	0
Individ- och familjeomsorg	0	0

Sociala avvikelser

Sociala avvikelser rapporteras i verksamhetssystemet Lifecare avvikelser. Enhetscheferna på varje enhet ansvarar för att utreda de sociala avvikelser som inkommer och göra en sammanfattning av det som varit deras viktigaste iakttagelser under perioden.

Av statistik hämtad från Lifecare avvikelser framgår att totalt 55 avvikelser har upprättats under

⁷ Brister har förekommit i fyra fall, i två fall inte och i tre fall har omständigheterna varit oklara.

⁸ I fyra fall har svar lämnats inom tre veckor, i fyra fall har det ej skett och i ett fall är utfallet oklart.

perioden 1 januari 2023 till 31 juli 2023. Avvikelse utgår främst från äldreomsorgens verksamheter och avser till största del brister i omsorg. Avvikelse har vanligen uppkommit på grund av bristande kommunikation mellan personal eller bristande efterlevnad av genomförandeplaner som lett till att insatser uteblivit eller utförts felaktigt. Flertalet enhetschefer anger att de därför har haft dialog med personal angående vikten av kommunikation samt att genomförandeplaner efterföljs. En annan vanlig avvikelse som rapporteras utgör konflikter mellan brukare, vilket behöver hanteras olika beroende på situation och individens behov.

8.3 Lex Maria

Inga anmälningar enligt lex Maria har inkommit hittills under 2023.

8.4 Ej verkställda beslut

Tabell 16.

Typ av insats	Skäl för dröjsmål	Ej verkställda beslut	Nya/kvarvarande ej verkställda beslut	Lagrum
		kvartal 1	kvartal 2	
Bostad med särskild service för vuxna i form av gruppboende	- Specifika önskemål om boende/områden/utförare/verksamhet/uppstart	1	1	9 § 9 p LSS
Bostad med särskild service för vuxna i form av serviceboende	- Specifika önskemål om boende/områden/utförare/verksamhet/uppstart	1	-	9 § 9 p LSS
Kontaktperson	- Personrelaterade skäl	1	-	9 § 4 p LSS
Korttidsvistelse i form av korttidshem	- Insatsen är beroende av godkännande från annan aktör. - Annat, har specifika önskemål	1	2	9 § 6 p LSS
Särskilt boende	- Personrelaterade skäl - Saknar plats	2	3	SoL

8.5 Skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete

Rapportens senare i patientsäkerhetsberättelsen för året.

8.6 Anmälningar, överklaganden och tillsyn

Anmälningar

Under perioden har inga anmälningar inkommit från JO.

Tillsyn

IVO har utövat tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre (SÄBO) som drivs av socialnämnden i Bollebygds kommun. Tillsynen har bestått av enkäter under 2022

samt fysisk tillsyn med intervjuer under våren 2023. I tillsynen har IVO granskat följande områden:

- Individuell bedömning och kompetensnivå
- Dokumentation och personalkontinuitet
- Läkemedelshantering
- Vård i livets slutskede

IVO konstaterar följande brister på SÄBO i Bollebygds kommun:

- Dokumentationen sker inte enligt gällande regelverk
- Läkemedelshanteringen sker inte på ett patientsäkert sätt
- Vården i livets slutskede sker inte enligt gällande regelverk.

IVO begärde återredovisning av åtgärder under våren 2023. Förvaltningen har besvarat IVO genom redovisning av de förbättringsåtgärder som pågår, vidtagits och planeras inom ovannämnda områden för att komma till rätta med de brister som IVO konstaterat. Uppgifter om när åtgärderna genomförts eller kommer att genomföras, samt hur och när effekten av planerade, pågående och vidtagna åtgärder kommer att följas upp. Förvaltningen inväntar i dagsläget svar på återredovisningen.

Överklaganden

Under första halvåret av 2023 har 18 ärenden avgjorts i domstol, varav domstolen fastställt nämndens beslut i 17 av dessa ärenden. Verksamhetens bedömning är att nämnden inte prövar ärenden i tillräckligt stor utsträckning. För att öka antalet prejudicerande domar har därför myndighet som mål att fler ärenden där utgången är oviss ska prövas i domstol.

9. Egenkontroll

Egenkontroll innebär en systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i verksamhetens ledningssystem. Egenkontrollen omfattar samtliga myndighetsenheter inom Individ- och familjeomsorgen (IFO) och Funktionsnedsättning (FN) samt utförarverksamhet inom IFO Resurs och Funktionsnedsättning. Socialnämndens sociala utskott väljer slumpmässigt ut ärenden för granskning fyra gånger per år. Enligt rutin ansvarar enhetschef för respektive verksamhet för att utvalda ärenden granskas utifrån upprättade kontrollmallar. Enhetscheferna redovisar egenkontrollen vid utskottssammanträdena. En sammanställning och analys av resultaten av egenkontrollen görs av enhetscheferna i samband med del- samt årsrapport till socialnämnden.

Socialförvaltningen har vid delåret 2023 utfört egenkontroll som redovisats för sociala utskottet under mars och juni. Egenkontrollerna visar att verksamheterna uppfyller en god kvalitet utifrån processer och rutiner samt de krav och mål som gäller för respektive verksamhet enligt lagar och andra föreskrifter. Bland annat visar egenkontrollen på tydliga journalanteckningar och beslutsmotiveringar samt proportionerliga utredningar i förhållande till utredningarnas karaktär. Socialförvaltningen kan dock konstatera en relativt stor del avvikelser beträffande genomförandeplaner. Främst har bristerna bestått av att genomförandeplaner inte har upprättats eller reviderats i tid. Avvikelserna har främst identifierats i verkställigheten inom individ- och familjeomsorgen och ett arbete har under året påbörjats för att åtgärda detta. Socialförvaltningen konstaterar att genom att bristerna belysts och arbetats med kan de förväntas minska till senare egenkontroller. Detta är ett arbete som kommer fortskrida under resterande del av året.

10. Barnkonsekvensanalys

Barn som potentiellt kan påverkas av verksamhetsplanen och dess resultat har inte fått uttrycka sina åsikter om den och ej heller delårsrapporten eftersom beslut fattas på en strukturell nivå. Hänsyn är tagen till barns bästa i de enskilda ärenden som hanterats av socialnämnden och inga åtgärder som har vidtagits med anledning av verksamhetsplanen strider mot barns bästa.